

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 123/13
V Lucemburku dne 3. října 2013

Rozsudek ve věci C-583/11 P
Inuit Tapiriit Kanatami a další

Soudní dvůr potvrdil usnesení Tribunálu o nepřipustnosti žaloby znějící na zrušení nařízení o obchodování s produkty z tuleňů

Méně přísná pravidla přípustnosti zavedená Lisabonskou smlouvou nelze uplatnit na legislativní akty

Nařízení o obchodování s produkty z tuleňů¹ („základní nařízení“) obecně povoluje uvádění takovýchto produktů na unijní trh pouze tehdy, jsou-li získávány při tradičních lovech tuleňů pořádaných inuitskými a jinými původními společenstvími, které přispívají k jejich živobytí. Sdružení Inuit Tapiriit Kanatami, které zastupuje zájmy kanadských Inuitů, a několik dalších účastníků řízení (výrobci produktů z tuleňů a obchodníci s těmito produkty, kteří mají různou státní příslušnost) měli za to, že toto pravidlo ohrožuje jejich hospodářské zájmy, a domáhali se proto, aby Tribunál základní nařízení zrušil.

Tribunál usnesením ze dne 6. září 2011² odmítl žalobu jako nepřipustnou. Tribunál konstatoval, že základní nařízení je legislativním aktem, který mohou fyzické a právnické osoby napadnout pouze při splnění dvou podmínek, a sice že jsou aktem bezprostředně a osobně dotčeny. V projednávané věci však tyto podmínky přípustnosti splněny nebyly. Tribunál v tomto kontextu upřesnil, že nové pravidlo³ zavedené Lisabonskou smlouvou (která vstoupila v platnost dne 1. prosince 2009), jež těmto osobám umožňuje napadnout některé akty s obecnou působností i při neexistenci osobního dotčení, se uplatní pouze na nařizovací akty⁴, a nikoliv na akty legislativní.

Inuit Tapiriit Kanatami a další dotčené osoby podaly proti usnesení Tribunálu kasační opravný prostředek. Vzhledem k tomu, že se usnesení Tribunálu a kasační opravný prostředek týkají pouze přípustnosti žaloby těchto osob, měl také Soudní dvůr v projednávané věci rozhodnout o této otázce⁵.

V rozsudku z dnešního dne Soudní dvůr nejprve konstatoval, že stejně jako před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost mohou fyzické a právnické osoby obecně podat žalobu proti všem unijním aktům, které mají závazné právní účinky, jsou-li jejich adresáty nebo jsou-li aktem bezprostředně a osobně dotčeny. Soudní dvůr v tomto ohledu zdůraznil, že těmito akty mohou být

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1007/2009 ze dne 16. září 2009 o obchodování s produkty z tuleňů (Úř. věst. L 286, s. 36).

² Usnesení Tribunálu ze dne 6. září 2011, Inuit Tapiriit Kanatami a další v. Parlament a Rada ([T-18/10](#)).

³ Článek 263 čtvrtý pododstavec třetí část SFEU stanoví, že každá fyzická nebo právnická osoba může podat žalobu proti právním aktům s obecnou působností [nařizovacím aktům], které se jí bezprostředně dotýkají a nevyžadují přijetí prováděcích opatření.

⁴ Tribunál ve věci T-18/10 upřesnil, že pojem nařizovací akt „musí být chápán tak, že zahrnuje všechny akty s obecnou působností s výjimkou legislativních aktů“. Nařizovací akt je aktem s obecnou působností (a nikoliv individuálním aktem), který má nelegislativní povahu (přičemž tato povaha se odvíjí od toho, zda akt byl či nebyl přijat legislativním postupem, ať již řádným nebo zvláštním).

⁵ Navrhovatelé v projednávané věci a další osoby podali k Tribunálu rovněž žalobu proti nařízení, kterým se provádí základní nařízení ([T-526/10](#)). Tribunál v [rozsudku](#) ze dne 25. dubna 2013 nezkoumal přípustnost žaloby a uvedl, že prováděcí nařízení i základní nařízení jsou platná. Proti tomuto rozhodnutí Tribunálu byl nicméně podán [kasační opravný prostředek](#) k Soudnímu dvoru.

individuální akty, kterým je například rozhodnutí určené jedné osobě, nebo akty s obecnou působností, jež zahrnují jak legislativní akty, kterým je základní nařízení, tak nařizovací akty.

Soudní dvůr v tomto kontextu připomněl, že od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost mohou uvedené osoby napadnout některé akty s obecnou působností u unijních soudů, aniž musí splňovat podmínku osobního dotčení. **Smlouva však jednoznačně stanoví, že tato méně přísná pravidla přípustnosti se vztahují pouze na omezenější kategorii těchto aktů, a to na kategorii nařizovacích aktů.** Jak Tribunál správně uvedl, **legislativní akty, byť** mají také obecnou působnost, **nepatří mezi nařizovací akty, a tedy i nadále podléhají přísnějším pravidlům přípustnosti.**

Soudní dvůr dále upřesnil, že pravidla přípustnosti týkající se žalob podaných proti legislativním aktům a zejména obsah podmínky osobního dotčení nebyly Lisabonskou smlouvou změněny. Tribunál v tomto kontextu správně rozhodl, že dotčení žalobci nesplňují přinejmenším jednu z obou podmínek přípustnosti, které se na ně vztahují, a sice podmínku osobního dotčení. Vzhledem k tomu, že zákaz uvádění produktů z tulaňů na trh, který je stanoven v základním nařízení, je formulován obecně, uplatňuje se bez rozdílu na všechny hospodářské subjekty, které spadají do jeho rozsahu působnosti, a nevztahuje se konkrétně na navrhovatele.

Soudní dvůr konečně rozhodl, že **Listina základních práv Evropské unie nevyžaduje, aby jednotlivec mohl bez jakékoli další podmínky podat žalobu na neplatnost proti unijním legislativním aktům přímo k unijnímu soudu.** Soudní dvůr v tomto kontextu připomněl, že soudní přezkum dodržování unijního právního řádu je zajištěn Soudním dvorem a soudy členských států. Přísluší-li provádění těchto aktů unijním orgánům, jednotlivec může k unijním soudům podat za určitých podmínek přímou žalobu proti prováděcím aktům a na podporu své žaloby se dovolávat protiprávnosti dotčeného obecného aktu⁶. Pokud toto provádění přísluší členským státům, může jednotlivec uplatňovat neplatnost dotčeného unijního aktu u vnitrostátních soudů a přimět tyto soudy, aby v tomto ohledu předložily Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.

Soudní dvůr v tomto ohledu upřesnil, že jednotlivci mají v rámci vnitrostátního řízení právo napadnout soudní cestou legalitu všech rozhodnutí nebo jiných vnitrostátních aktů týkajících se použití unijního aktu s obecnou působností vůči nim a dovolávat se při tom neplatnosti tohoto aktu. Členským státům tak přísluší stanovit systém procesních prostředků a řízení umožňující zajistit dodržování základního práva na účinnou právní ochranu. Smlouvy však nezamýšlely vytvořit před vnitrostátními soudy za účelem zachování unijního práva jiné právní prostředky než ty, které stanoví vnitrostátní právo. Jinak by tomu bylo pouze tehdy, kdyby ze struktury dotčeného vnitrostátního právního řádu vyplývalo, že neexistuje žádný procesní prostředek umožňující, ani incidenčně, zajistit dodržování práv, která jednotlivcům vyplývají z unijního práva, nebo kdyby jednotlivci museli za účelem přístupu k soudu porušit právo.

Za těchto podmínek **Soudní dvůr zamítl kasační opravný prostředek v plném rozsahu.**

UPOZORNĚNÍ: Proti rozsudku či usnesení Tribunálu lze podat kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru, který je omezen na právní otázky. Kasační opravný prostředek zásadně nemá odkladný účinek. Je-li kasační opravný prostředek přípustný a opodstatněný, Soudní dvůr rozhodnutí Tribunálu zruší. Pokud to soudní řízení dovoluje, může Soudní dvůr ve věci vydat sám konečné rozhodnutí. V opačném případě vrátí věc zpět k rozhodnutí Tribunálu, který je vázán rozhodnutím vydaným Soudním dvorem v rámci kasačního opravného prostředku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki 📞 (+352) 4303 5499

⁶ Právě k tomu došlo ve věci [T-526/10](#), v níž navrhovatelé v projednávané věci a další osoby napadli nařízení, kterým se provádí základní nařízení, a dovolávali se protiprávnosti tohoto základního nařízení.